

«Абай атындағы №4 мектеп-лицейі» КММ

Әлеуметтік- психологиялық сүйемелдеу зертханалық жұмысы аясында “Ерекше балаларға білім берудің әдіс - тәсілдері “ 2022-2023 оқу жылы

Бүгінгі таңда елімізде бірқатар себептерге байланысты ерекше білімді қажет ететін балалар мен денсаулығында ақауы бар адамдар санының өсу үрдісі байқалады. Қазіргі уақытта ерекше білімді қажет ететін балалардың оқуын ұйымдастыруда қиындықтар — олардың даму ерекшеліктеріне байланысты іс-әрекеттер қолға алынып жатыр. Әрбір бала оның жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескеретін және дамуы үшін қолайлы жағдайлар жасауы керек екенін түсіну қажет.

Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу — бұл оқу процесінде әр баланың сәтті дамуы мен оқуы үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдай жасалатын тұтас жүйе.

Сүйемелдеуді келесі мамандар жүзеге асырады: әлеуметтік педагогтар; дефектолог-мұғалімдер; логопедтер; психологтар; педагогтар.

Алайда ең бірінші жұмыс бастамас бұрын ата-ананың рұхсат берілген жөніндегі қол хаты болуы шарт. Ата-ана мамандарға рұхсат бермесе ешқандай маман баламен жеке жұмыс жасамауы шарт.

Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің мақсаты — баланың қалыпты және сәтті дамуы, яғни оқуы үшін психологиялық жағдай жасау. Сонымен, баланы білім беру процесіне қосу үшін, жеке көзқарас пен оқыту қажет деп айтуға болады, себебі әр баланың қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндігі болатындай етіп ұйымдастырылуы керек. Бұл кезеңде бала туралы қажетті мәліметтер толықтай жиналуы шарт. Ол психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияда (ПМПК) баланың дамуын бастапқы диагностикалауды қамтиды. Алғашқы консультация кезінде комиссия сарапшылары қорытынды түрінде баланың проблемаларын анықтайды және оны оқыту мен тәрбиелеудің мамандандырылған шарттарын тағайындайды. Ол баланың психикалық дамуы мен оның әлеуметтік даму жағдайы туралы алынған ақпаратты талдауға қажет болады. Бұл кезеңде мәселені шешу жолдары талқыланады және оқыту мен тәрбиелеудің арнайы шарттары анықталады. Баланың даму ерекшеліктерін анықтап арнайы қабылдау кестесі жасалады. Мамандар баланың дамуының медициналық картасын алдын-ала зерттейді. Әр маман түзету және дамыту жұмыстарының бағыттары бойынша терең диагностика жүргізеді: даму, сөйлеуді дамыту, қарым-қатынас, жеке сала, қызмет дағдылары.

Мамандар қолдау стратегиясын бірлесіп анықтайды: жеке білім беру бағыты түрінде түзету-дамыту процесінің кешенді жоспары жасалады

Арнайы мектептерде жабдықталған кабинеттерде жұмыс жасалу керек.

Осы ретте былтырғы оқу жылынан бастап мектебімізде қажетті құрал-жабдықтармен «Монтессори» кабинеті ашылып айтарлықтай жұмыстар жасалды. Соның нәтижесінде оқу жылының аяғында арнайы (ПМПК) комиссияның шешімі бойынша арнайы жеңілдетілген бағдарламамен білім алу үшін инклюзивті сынып деп танылды.

Оның негізін баланы жеке психологиялық-педагогикалық қолдаудың кешенді түзету-дамыту бағдарламасын әзірлеу және іске асыру құрайды. Сонымен бірге, қолдау бағдарламасын құру және іске асыру кезінде келесі факторларды ескеру қажет: баланың жеке ерекшеліктері, яғни оның даму ерекшелігі, ақау құрылымы, дамудың күшті және әлсіз жақтары; коммуникация және әлеуметтік дағдылар деңгейі; баланың жасы; ең қалыптасқан дағдылары мен оны бейімдеу мүмкіндіктері; оған қатысты отбасының ұстанымы, оның даму ерекшеліктері, ата-ана мен маман арасындағы қарым-қатынас сипаты, баланың әлеуметтік мінез-құлқы және т. б.; сүйемелдеуді жүзеге асыратын білім беру мекемесінің мүмкіндіктері, түзету сабақтарының көлемі, әртүрлі мамандардың өзара іс-қимылы, мамандар әзірлеген бағдарламалардың, әдістемелік ұсынымдардың және дидактикалық материалдардың шарттары, деңгейі.

Сонымен, бұл мәселені талдау, ерекше білімді қажет ететін баланы білім беру процесіне толық енгізу үшін жеке тәсіл, яғни оқыту маңызды рөл атқарады деп болжайды және әр баланың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін ұйымдастыру қажет.

Ерекше білімді қажет ететін балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау бағдарламасын құру жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектеседі. Өйткені, кез-келген баланың толыққанды дамуы іздеуді қажет ететін қазіргі даму кезеңіндегі қоғамның маңызды міндеттерінің бірі болып табылады, яғни бұл мақсатқа жетудің ең тиімді жолдары.

Осы жолда мектебімізде әлеуметтік педагог, педагог-психолог мамандары сынып жетекшілерімен қоса ата-аналарға жан-жақты дұрыс ақпаратты айта отырып, баланың дұрыс жақсы дамуына және қалыпты білім алуына жағдай жасау басты орында.

Ата-ана тарапынан мамандармен тығыз байланыс болса жұмыс қарқын аларына сенім білдіремін!

Біз мамандар әр баланың болашағы жарқын болуы үшін талмай еңбек етеміз.

Әр бала бақытты болуға лайықты!

Абай атындағы №4 мектеп-лицейінің

Әлеуметтік педагогы: Ашабекова Жазира Ашабекқызы